

Paul
THESSALONICAT
 ep Tuptsiwni'yuñqamuy amumi
 mohti Pēniata

¹ Nu' Paul it penta. Nu Thessalonicat ep God Itanay aw-nikañw pu Itahtutuyqawhqay Jesus Christ aw tōnawtaqamuy öqalanta, Silvanus-nikañw pu Timotheus pumuy amumuma. Nam núokwa, pu kwakwha unañwa God Itanay añqw umumi pitsíwtani, pu Itahtutuyqawhqay Jesus Christ añq'ö.

The Life and Faith of the Thessalonians

² Itam sutsep sohsokmuy umuhpe God aw kwakwhatiwisa, itahnawakinpiy añ umuñem yūmosa tūviñtiwiskahkañwo.

³ Uma Itanay God qapēvewnayakahkañw, put aw unañway'yuñqe, put eñem tumalay'yuñqat itam sutsep God atpip put u'nantoyñaya, pu uma Itah-tutuyqawhqay Jesus Christ aw yankahkañw qa nañ'ekñayaqata.

⁴ Pi God umuy namorstaqat uma navoti'yuñwa, aw itah'unañwam itahtupkomu.

⁵ Ura itam umumi lomatuawit yuaatotaqe, qa paysoq lavayhtoti. Oviy pi itam umumi Qahováriwtaqat Hikwsit öqalayay mahtakñayaqe umuy tuyqawvaya. Noqw itam umumumyaqe, umuy tunatyawkahkañw hin yesq, uma itamumi nanapta.

⁶ Noqw ura uma itamumi nanawintivaya, pu Itahtutuyqawhqay aw'i. Ura uma pas pavan kĕnanvotyakahkañw, lavayit kwusuya. Nikañw Qahováriwtaqat Hikwsit ahpiy uma pas hinhaqam hahlayhtoti.

⁷ Nihqe ōviy sohsoyam Macedoniat pu Achaiat ep tuptsiwni'yuñqam hin yesniqat uma pas nahpe amumi mahtakni'yuñwa.

⁸ Pi Tutuyqawhqat lavayiat umuñaqw pālōnawhti, qa Macedoniat ep-sa-nit, Achaiat ep'e. Pi yaw uma God qapēvewnayaqw, pam pantaqa sohsovik nanaptiwa. Noqw ya itam pas nāto piw hiñqaqwani?

⁹ Pi pay yaw uma itamuy hin pās ōoyyaqat sinom pas nāp yuaatota. Yaw uma añ hihta pay wutsit tatamhtotat, God pas antsanihqat, qátuhqat aw lasyat, put eñem tumaltivayaqw, pam pantaqa añ ahsupoq yuaatiwa.

¹⁰ Pep pu' uma Jesus, God Tiyat ōveqatsit aw nuhtayyuñwniqey yayhnaya. Put hapi God mokiwuy añqw ahoy tātaynaqw, pam itsívut nātoniqat añqw itamuy ayo oya.

2

Paul's Work in Thessalonica

¹ Itahtupkomu, uma navoti'yuñqw, ura itam umumiq ōkihqe, qa paysoq tumaltota.

² Pi itam Philippi ep hihta añ kūkuyvaqat uma pay navoti'yuñwa. Ura pep sinom itamuy haman'ewakw okiwsasna. Noqw itam God aw yankahkañw, put añqw lomatuawit

qatuhtusyakahkañw umumi yuaaykuya. Noqw pep hapi piw hakim itamumi rohomhtoti.

³ Ura itam umumi lomatuwawit yuaatotaqe, umumi qa atsátota. Itam suyan unañway'kahkañw, umuy qa ūnay'totoynaya.

⁴ God itah'unañway añ purimaqa itamumi lomanavoti'ta, itam qaatsáy'wiskahkañw tumalay'wisq'ö. Nihqe pam itamuy lomatuwawit yuaatotaniqat aw itamuy oya. Noqw öviy itam put-sa unañwveyaniqe lavayit yuaatota, nikañw qa sinmuy unañwveyaniqee.

⁵ Pi uma navoti'yuñqw, itam qa hisat haqam hakiy paysoq tayawintota, piw hihta tuñlay'kahkañw nawip'ew hintsatska. God navoti'taqw itam súañqaqwa.

⁶ Pu itam tsokaniwyaniquey umumi qa tuñlay'yuñwa, sen haqawatuy piw amumii. Pay ka as itam Christ ayamatnihqey aw yankahkañw umumi hihta tūviñtotanikahkañw, itam qa panhtoti.

⁷ Itam pās unañway'kahkañw umuhpa' hinnumya, tsākw aw tunatyawtaqat hin put pāsniñwuqat pan'i.

⁸ Pu itam umuy tunatyawyuñqe, pay God lavaiyat qa put-sa umumi mātatvet, pas nāp umumi nāo'ya, itam umuy pas kahkawnayaqe öviy'o.

⁹ Pi uma u'ni'yuñwa itahtupkomu, ura itam maqsonlalwa, kānanvotyā; pas pay itam qa haqawat umumi hihta aw tūkwaiwyuñwniqe öviy mimhikqat, pu talönvaqat añ tumalay'kahkañw, God añqw lomatuwawit umumi yuaatota.

¹⁰ Pi uma navoti'yuñwa, pu God pīwu, ura itam umuy tuptsiwni'yuñqamuy amuhpa' pās unañway'kahkañw, suan hinnumya, pu qa hihta akw tukopanhinnumya.

¹¹ Uma pi navoti'yuñqw, ura itam umuy sohsokmuy u'nantoynaya, pu umuy ökwphantota, hakiy naat timuy pantsakñwuqat pan'i.

¹² Nihqe uma as God sinomatnihqey pan hinwisniqat itam umuy ayatiwisa. Pi uma put moñwtunatyayat aw yuñwt, put amum kaptsi'tiwyaniqat pan pam umuñem tunatyawta.

¹³ Noqw öviy itam God aw yūmosa hahlayhti-wisa. Kwakwhat pi uma God lavayiyat itamuhpiy nanaptage, kwusuya. Pay pam sinot lavayiyat-nihqat qa pan uma put kwusuyat, pas pam God lavayiyatnihqat pan uma kwusuya. Pi pam pas antsa God lavayiata. Nihqe pam lavayi umuy añ tuptsiwni'yuñqamuy amuhpa' a'nö tumalta.

¹⁴ Pi úmaa, itahtupkomu, uma hakimuy Judeat ep Christ Jesus añ God aw tōnawtaqamuy amunhtoti. Pi uma nāp umuhsinmuy amuhpiy hihta añ kānanapta, puma ura Jew-sinmuy amuhpiy panhtotiqat pan'i.

¹⁵ Pi Jew-sinom Itahtutuyqawhqay Jesus nīnaya, pu pumuy amuñaqw God lavay'aymuyatuyu, pu itamuy okiwsasna; nihqe puma God qa unañwve hintsatska, piw sinmuy sohsokmuy amuhpewi hōñi.

¹⁶ Pi puma umuy qa-Jew-sinmuy ayo nõñakniqat qa nānawakna. Oviy pi itam umumi lomatu-awit yuaatotaqw, itamuy mēwantota. Yan puma qalomáhintsatskaqey aw antsatsna. Is ohi! God itsívuat pumuy amumi pituto; noqw puma sūs

hovalniwyani.

Paul's Desire to Visit Them Again

¹⁷ Itupkomu, nu hihsavo umuñaqw wīkiwa; nīkañw nu umuy qa suhtoki; nihqe pas nu as okiw umumiqniqey tuwanta.

¹⁸ Panta. Pay as nu qa sūs umumiqniqey unañwti, nūu, Paul. Noqw pay Satan hihta akw nuy uhtañwu.

¹⁹ Ya nu hihta aw unañwvahsi'ta? Nu hihta ep himuiwta? Ya nu hihta pihni'ta? Nu umuhpiy hapi Jesus Christ atpip hahlayhtini, hisat pam pītuniq'ō.

²⁰ Pi nu umuy hapi pihni'ta. Uma hapi ihahlayhpimu.

3

¹ Noqw nu qa añ kuytaqe, òviy pahsat pay hāk nāla Athens ep huruhtiniqey wūwa.

² Nihqe òviy itahtupkoy Timotheus, God tumal'ayat, Christ añqw lomatuwawit ep itamum tumalay'taqat nu umumiq hōna, pam umuy hūrs hoñne', umuhqapevewniy añ umuy òqalaniqat òviy'ō.

³ Pi uma qa haqawa it yan kānanvotpit ep unañwmokniqat itam umuñem nānawakna. Pay pi uma navoti'yuñqw, pay nuñwu itam pan makiway'yuñwa.

⁴ Pay ura itam umumumyaqe, suyan añ tuptsiwni'yuñqam kānanvotyaniqat itam umuy añwu pay āawnaya. Noqw uma nanapta aw antsaniwhq'ō.

5 Yaniq̄w ōviy pas nu qa sōwunit, Timotheus umumiq̄ tavi, hinhaqam umuhqapevewniy hintaqat navotniqe ōviy'ō, nāp hisat pi tūunatotoynaqa sen pay hinwat umuy ūnatoynaqw, itam haktonsa tumaltotaniq̄w ōviy'ō.

6 Noq̄w Timotheus umuñaqw pituhqe, umuhqapevewniy, pu umuhnami'naiñway lomatuawva, pu yaw uma sutsep itamuy lomau'ni'yuñqe, as itamumi yórikyaniqey pas nānawaknaqata. Pay itam piw pan umumi yórikyaniqey nānawakna.

7 Noq̄w paniq̄w ōviy'ō itahtupkomu, itam hīhihta añ okiwhinwisqey, pu sóon'iwyuñqey añ suyan unañwtoti, umuhqapevewniy ahpiy'ō.

8 Pi pu' hapi pas itam suyan yēse, kurs uma Tutuyqawhqat ep hūrs hoñniniq̄ō.

9 Itam God aw hinhaqam umuhpe hahlayhtiwisa, itam put aw nānawaknaqw, uma itamuy hinhaqam hahlayhtapnayaqat ōviy'ō.

10 Itam mimhikqat, pu talōñwintiwhqat añ qanātusi'kahkañw, tūviñtiwisa, umumi yórikyaniqey ōviy'ō; nen umuhqapevewniy ep himu qa pasiwtaqat aw antsatsnani.

11 Noq̄w nam God Itanay, pu Itahtutuyqawhqa Jesus Christ itamuy umumiq̄ pās tsamni.

12 Itam umumi pas pavan unañway'yuñwa; nihqe uma pan nānami, pu sohsokmuy sinmuy amumi unañway'yuñwniqat itam nānawakna, piw Itahtutuyqawhqa umuy pan unañwtoynaniqat umuñem tūviñtiwisa.

13 Nam Itahtutuyqawhqa Jesus Christ umuñem pan yukuq̄w, uma Itana God atpip umuh'unaiñway qa hihta akw hintaqat, pu qahováriwtaqat pan hūrs

hoñni, hisat Itahtutuyqawhqa sohsokmuy sino-
muy tsamkañw pítuq'ö.

4

A Life that Pleases God

¹ Taay, itahtupkomu, umuy hin hinwise', God unañwveyaniqat itam pay umumi tutaptota. Nihqe öviy itam Itahtutuyqawhqay Jesus aw yankahkañw, umumi pas pañqaqwani: Uma hin hinwisqey pan suyhtsepñwat aw hoytoynayani.

² Pi itam Tutuyqawhqat Jesus ahpiy umumi hin tutaptotaqat uma navoti'yuñwa.

³ Pi yan hapi God umuñem tunatyawta: Uma qahovársqatsit yesniqata, pu uma tokot sokop-totaniqey qe'yaniqata.

⁴ Pu uma nānap añ umuhtokoy aw tuyqawvaye', put qa hoyalayat, hihtay'yuñwni.

⁵ Uma qa nuvöiwyuñwni, añ qatuptsiwñi'yuñqam God qa tuwi'yuñqam pan hinwisqat qa pan'i.

⁶ Noqw qa hak it ep pāvay, sen tupkoy ehpewi qaanhtini; taq Tutuyqawhqa pan hinwisqamuy sohsokmuy amumi nánaoyhtima. Pay ura itam mohtihag umumi pañqaqwa; nihqe pan lavayhtoti.

⁷ Pi God itséhee'qatsit qa aw itamuy wáñwayi, pi qahovársqatsit aw'í.

⁸ Paniqw hapi öviy it tutavot qahihtataqa qa sinot tutavoyat qahihtata. Pi God itamuy Qahováriwtaqat Hikwsit máqahqa hapi pas nāp itamumi pan tutapta.

⁹ Pu uma pas nānatupkomnihqey pan nānami unañway'yuñwniqat soon pas nu piw öviy umuy

āawnani. Pi pay uma nānami unañway'yuñqey God ahpiy tutuqayya.

¹⁰ Pu pay suyan pi uma Macedoniat ep tuptsiwni'yuñqamuy sohsokmuy amumi unañway'yuñwa. Noqw uma pas suyhtsepñwat put añ öqawi'wisniqat itam umuñem nānawakna, itahtupkomu.

¹¹ Uma pās yesniqey añ ö'qalyani; nāp umuhtumalay ep namitunatyawwiskañw, umuhmay akw tumalay'yuñwni. Ura pay itam umumi pan tutap-tota.

¹² Nen uma qa itamum tōnawtaqamuy amutpik suan hinwisni; pu qa hakiy aw hihta maqaptsi'yuñwni.

The Lord's Coming

¹³ Nikañwo itupkomu, imuy añ tuptsiwni'yuñqamuy so'qamuy amumi hin hiniwhtiniqat nu umuy navotnani, taq ka uma ayam God qa aw yanyuñqamuy amún qahahlayhpit akw māmañuy'ni.

¹⁴ Itam God aw tuptsiwni'yuñwa, Jesus mokq pam put ahoy tātaynaqata. Noqw pan hapi piw pam Jesus ahpiy imuy so'qamuy ahoy yesvanani.

¹⁵ Yan hapi Tutuyqawhqa itamumi lavayhtiqw, itam tuwat umuy āawnayani: Ason Tutuyqawhqa pituqw, itam nāt añ yesqam pas soon so'qamuy amupeyeve put ahsawvayani.

¹⁶ Pi God mohpeq hoñviayaat a'nö hinqawhq, God tötöqpiat töqtiqw, Tutuyqawhqa a'nö tsa'lawht pas nāp öñaqw hawni. Noqw pahsat pay mohti ima so'qam Christ aw tuptsiwni'yuñqam ahoy yesvani.

¹⁷ Noq̄w pu itam nāt yesqam pumuy amumum ōmiq yayve', tokpelat ep Tutuyqawhqat ahsawvayani. Nen itam pahpiy haqahpiy put amum sutsep yesni.

¹⁸ Noq̄w ōviy uma it yan lavayte', umuhqahahlayhpiy ań nānami unañwtavi'yuńwe', na'qalantotani.

5

Be Ready for the Lord's Coming

¹ Nikańw hísatniqat, pu haqe' qalawmaniqat uma pay navoti'yuńwa, itupkomu. Noq̄w ōviy kurs nu hin hihta umuy piw āawnani, pēnee.

² Pi uma pay navoti'yuńqw, hak qa pan tunatyawtaqw, pep hapi pu' Tutuyqawhqat talōnniyat aw suptuni, uyińwu mihikq ūuytoqat pan'i.

³ Pi sinom pańqaqwani: Pay kwakwhat yēsiwa, qa haqam hinta, kitotani. Nikańw suhpahsat pay súlawhtotini, wuhti tihta'niqa tūyay suptsinańwuqat pan'i. Nen puma soon ayo nõńakni.

⁴ Noq̄w uma pi qatālat ań qa hinnumyaqw, ōviy soon pam talōnni uyińwut an umumi suptuni, itupkomu.

⁵ Pi uma sohsoyam tālat ep sinoiwta. Itam qa tōkilat ep sinoiwta, piw qa qōmawnit ep'e.

⁶ Oviy itam ań tokqamuy qa amún tokni. Itam havivokaliwkahkańw yesni.

⁷ Pi tokqam mihikq tokńwu; pu honaqkuyit akw hōnaq'iwyuńqam mihikq hōnaq'iwyuńńwu.

⁸ Itam qa pan hinnumyat, tālat ep sinoiwtaqey pan yesni; qapēvewnit, pu nami'nańwat akw

itahtawitsqay tupki'yuñwni; pu ayo nõñakniqey tunatyawyuñqey qa nañ'ekni'yuñwni. Pam tunatyaitamuñem sivavitanaqtsit anta.

⁹ Pi God itamuy qa itsívut aw ökinaniqe öviy itamuy namorsta, pi itam Itahutuyqawhqay Jesus Christ ahpiy ayo nõñakniqat öviy'o,

¹⁰ Itamuñem mokqat ahpiy'o. Noqw öviy sen itam tayyuñwni, sen toknikañw, itam sutsep put amum yesni.

¹¹ Noqw öviy uma nānami unañwtavi'yuñwni; na'qalantotani; pay uma hinwisqey panyuñwni.

Final Instructions and Greetings

¹² Pu úmaa, itahutukomu, uma hakimuy umuhpa' tumalay'yuñqam Tutuyqawhqat ep umumi moñw'iwyuñqe, umuy u'nantoyneyaqamuy kaptsi'yuñwni.

¹³ Pu uma pumuy amumi unañway'kahkañw, tumalayamuy ep pas pavan hihtay'yuñwni. Uma qa nānami hinyuñwni.

¹⁴ Noqw itam umumi pañqaqwani, itahutukomu: Uma añ nanaönhtuy u'nantoyneyani; añ unañwmokiwyuñqamuy amumi unañwtavi'yuñwni; añ qaö'qaltuy öqalayani; sohsokmuy sinmuy amumi wuhkomaqaptsi'yuñwni.

¹⁵ Uma tunatyaltotiqw, qa hak haqam hihta qalolmat ep tuwat hakiy qalomáhintsanni. Pay uma sutsep hihta lolmat añ hinwisni, nānahpaa, pu sinmuy sohsokmuy amuhpaa.

¹⁶ Uma sutsep hahlayyani.

¹⁷ Yūmosa nāwakinwisni.

¹⁸ Sohsok hihta añ kwakwhatiwisni, pi pan God umuñem tunatyawta, Christ Jesus añ'a.

19 Uma Qahováriwtaqat Hikwsit ūwiyuy antaqat qa tōkayani.

20 Hak Qahováriwtaqat Hikwsit ahpiy yuaataqw, uma qa aw ye'tuqayyuñwni.

21 Uma sohsok hihta aw tuwantiwisni; hihta lolmat hūrs ñuy'yuñwni;

22 Pu hīhihta qalolma'e'wakwnihqat qe'yani.

23 Noqw nam God hakiy kwakwhat unañwtoynañwuqa pas nāp umuy nēnem-sa sutsvo óyahtani. Noqw nam umuhhikwsi, pu umuh'unañwa, pu umuhtoko qa hihta akw hinkahkañw qa hihta ep tukopniwyuñwni, hisat Tutuyqawhqa Jesus Christ pituniq'ō.

24 Noqw God umuy wánwayhqa pan umuñem yúkuni. Pi pam soon qa lavayiy aw antsanni.

25 Itahtupkomu, uma itamuñem nāwakinwisni.

26 Uma nānatupkomnihqey pan sohsokmuy tupt-siwni'yuñqamuy òqalantotani.

27 Nu hapi Tutuyqawhqa aw yankañw umumi pañqawni: Uma it tutuvenit pas sohsokmuy God sinomuyatuy amumi añ túnwantotani.

28 Nam Itahtutuyqawhqa Jesus Christ núokwaat umumum yantaa. Nam antaa.

God Lavaiyat An Puhuvasiwni New Testament in Hopi (US:hop:Hopi)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hopi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hopi [hop], USA

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hopi

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
f1558f03-6e18-5edf-b292-77ef05524aff